

וסיבת הדבר, משום שראה שנתערבו אותן משפחות במשפחות מיוחסות, וכן ראה שכל חכמי הדור מתכוננים לעלות עמו לארץ ישראל, ולא ישאר בבבל מי שיתעסק בבדיקת היוחסין, לכן עמד והפריש את כל הפסולים, והעלם עמו לארץ ישראל. ולא השאיר בבבל אלא את המשפחות הכשרות בלבד.

ואחר שנמצאו כל הפסולים בארץ ישראל, שוב לא חשש שמא יתערבו עמהם. שהרי ראו כל הדור העולה מבבל שהפריש אותם עזרא מקהל ישראל הכשרים [וכפי שיתבאר להלן].

וגם לדורות הבאים אין לחשוש, כיון שבלשכת הגזית סמוך למקדש ישבו דייני הסנהדרין והיו בודקים אחר יחוס הכהנים והלויים, כדי שרק כשרים ישרתו בעבודת המקדש, ומתוך כך ידעו גם את יחוסו של כל אדם.

ולכן נקט התנא לשון "עלו מבבל", כי בכך הוא מסייע ליה לרבי אלעזר [האמורא].

דאמר רבי אלעזר: לא עלה עזרא מבבל עד שעשאה כסולת נקיה, ואחר כך עלה! (7)

ומשנתנו מסייעתו. שלכך קתני בה "עלו

והרי "בשעריך" כולל את כל ארץ ישראל, וקורא הכתוב לכל הליכה, מכל צד ומכל מקום אל בית המקדש, בלשון "עליה".

אלא זה שאמרנו, שמקומה של ארץ ישראל הוא גבוה מכל הארצות, מנלן?

ומשינינן: המקור לזה הוא ממה דכתיב [ירמיה כג ז]: "לכן הנה ימים באים נאם ה', ולא יאמרו עוד: חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים. כי אם: חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה, ומכל הארצות אשר הרחתים שם".

הרי לנו, שקורא הכתוב הליכה מכל הארצות אל ארץ ישראל בלשון "העלאה". ומכאן שהיא גבוהה יותר מהארצות כולן. (6)

אך עדיין קשה: אמנם הלשון "עלו" שנקט התנא, שפיר נקט. אך מאי איריא דתני: "עלו מבבל"? נתני [ישנה התנא] "עלו לארץ ישראל". שהרי גם מהלשון הזה משתמע שארץ ישראל גבוהה מבבל.

ומשינינן: התנא נקט בדוקא "עלו מבבל", כדי להשמיענו שמטרת עזרא בבירור יחוסי המשפחות שבבבל היתה, לנקות אותה מכל המשפחות הפסולות שבה, ולהעלותן לארץ ישראל.

6. קצת קשה, כיון שהכתוב גם אומר "ואשר הביא", הרי משמע אדרבה, שיש גם ארצות שגבוהות מארץ ישראל, שלא נופל עליהם לשון "העלה". רש"ש.

7. הטעם הוא, משום שארץ ישראל היא "ארץ

ארצות, והיה צריך לנקוט לשון שנופל גם על השבים משאר הארצות, ולומר "הלכו לארץ ישראל". והשיבו לו, שגם משאר הארצות גבוהה ארץ ישראל. ושוב הקשה, אם כן קשה ביותר, למה לא אמר התנא "עלו לארץ ישראל". והשיבו לו, שרק בבל נשארה כסולת נקיה, ואילו בשאר הארצות נשארו גם הפסולים. מהרש"א.